

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий інститут хімії та екології
Кафедра органічної та фармацевтичної хімії

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ЯКІСНЕ ТА КІЛЬКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ
НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ТА ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН»
підготовки Магістра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Якісне та кількісне визначення наркотичних засобів та психотропних речовин» підготовки магістра, за навчальним планом, затвердженим 2025 р.

Розробники:

Сливка Н. Ю., доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри органічної та фармацевтичної хімії.

Жилко В. І., завідувач відділу досліджень матеріалів, речовин і виробів Волинського науково-дослідного експертно-криміналістичного-центру МВС України;

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: д. х. н., проф. Сливка Н. Ю.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри органічної та фармацевтичної хімії

Протокол № 7 від 03.02.2026 р.

Завідувач кафедри: д. х. н., професор Сливка Н. Ю.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність: ЕЗ Хімія Освітньо-професійна програма: Хімія Освітній рівень: другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/ кредитів: 120/4		Рік навчання: 1-ий
		Семестр: 2-ий
		Лекції: 10 год
		Практичні: 14 год
		Самостійна робота: 88 год
		Консультації: 8 год
ІНДЗ: немає		Форма контролю: залік
Мова навчання		<i>українська</i>

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові: *Сливка Наталія Юріївна*

Науковий ступінь: *доктор хімічних наук*

Вчене звання: *професор кафедри органічної та фармацевтичної хімії*

Посада: *завідувач – професор кафедри органічної та фармацевтичної хімії, професор*

Контактна інформація: *+380954932935, e-mail: Slivka.Natalia@vnu.edu.ua*

Прізвище, ім'я та по батькові: *Жилко Василь Іванович*

Науковий ступінь: –

Посада: *завідувач відділу досліджень матеріалів, речовин і виробів Волинського науково-дослідного експертно-криміналістичного-центру МВС України*

Контактна інформація: *+380501888009, e-mail: vasya3745@ukr.net*

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Курс спрямований на вивчення сучасних методів якісного та кількісного аналізу наркотичних засобів і психотропних речовин у судово-експертній практиці. Розглядаються інструментальні та класичні методи визначення, нормативно-правові аспекти та вимоги до точності результатів. Особлива увага приділяється зв'язку між науковими методами аналізу та соціальними наслідками поширення наркотичних речовин, зокрема проблемі наркозалежності, яка є одним із ключових факторів суспільної небезпеки. Таким чином, курс поєднує технічну експертизу з розумінням соціального контексту та потребою у протидії незаконному обігу наркотиків.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Метою є висвітлення систематичних знань щодо основних підходів у роботі з наркотичними засобами та психотропними речовинами; ознайомлення та засвоєння теоретичних засад, закономірностей та практичних аспектів аналізу підконтрольних речовин.

Основним завданням є загальний розвиток теоретичних уявлень та практичних навичок при застосуванні основних фізико-хімічних методів, що застосовуються при дослідженні наркотичних засобів та психотропних речовин.

3. Soft skills. Курс спрямований на формування знань і практичних навичок щодо сучасних методів якісного та кількісного аналізу наркотичних засобів і психотропних речовин у судово-експертній діяльності. Окрім технічних аспектів, дисципліна акцентує увагу на розвитку soft skills, необхідних для майбутніх фахівців:

Критичне мислення — аналіз результатів та оцінка їх достовірності;

Етична відповідальність — усвідомлення соціальних наслідків наркозалежності та незаконного обігу;

Комунікація — вміння презентувати результати досліджень у зрозумілій формі для юристів, медиків та правоохоронців;

Адаптивність — готовність працювати з новими методами визначення речовин, що постійно з'являються на ринку;

Командна робота — співпраця між експертами різних галузей у протидії наркозалежності.

Таким чином, курс поєднує технічну експертизу з розвитком соціально значущих навичок, формуючи комплексну компетентність майбутніх спеціалістів.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Конс.	Сам. роб.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Загальні відомості про наркотичні засоби та психотропні речовини. Законодавство у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин.	14	2	–	1	11	ДС/12
Тема 2. Методи експрес-аналізу речовин, що являються предметом зловживання, та порядок їх застосування за селективністю	14	2	–	1	11	ДС/12
Тема 3. Газова хроматографія в аналізі. Принцип хроматографічного розділення.	30	2	4	2	22	ДС/12
Тема 4. Якісний та кількісний аналіз у газовій хроматографії	30	2	8	2	18	ДС/12
Тема 5. Оцінювання результатів вимірювання.	30	2	–	2	26	ДС/12
Контрольна робота	2	–	2	–	–	КР/40
Всього годин/Балів	120	10	14	8	88	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, КР – контрольна робота.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти: студент повинен відвідувати лекції та практичні заняття. Пропущені без поважних причин заняття потрібно відпрацювати: підготувати конспект лекції, пройти опитування за темою практичного заняття.

Політика щодо академічної доброчесності: усі завдання студент повинен виконувати самостійно.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку пропуску лекції без поважної причини студент готує конспект до наступного лекційного заняття. До закінчення вивчення модуля студент повинен відпрацювати усі пропущені лекційні та практичні заняття в назначений викладачем час.

Політика щодо неформальної та інформальної освіти: результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті визнаються відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки».

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: студент має можливість додати до поточного балу до 5 додаткових балів.

V. Підсумковий контроль

За результатами поточної навчальної діяльності виставляється залік.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених навчальною програмою. Залік виставляється за результатами поточного контролю теоретичних знань, практичних вмінь і навичок. Якщо протягом семестру студент набрав 60 і більше балів, він може отримати залік, не складаючи його.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше **60 балів**) або за бажанням підвищити свій результат здобувач:

- може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати відповідну тему, шляхом написавши тесту, розв'язання ситуаційної задачі, усного опитування тощо);

- складає залік, який включає весь навчальний матеріал освітнього компонента; при цьому він може набрати від **0 до 100 балів**, де **60 балів** і вище – задовільна /позитивна оцінка.

Якщо протягом навчання здобувач набрав **60 і більше балів**, він може отримати залік, не складаючи його. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити свій результат студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши індивідуальну роботу, тощо).

Залік проводиться в усній формі.

Перелік питань, що виносяться на залік:

1. Законодавство у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин.
2. Міжнародне законодавство у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
3. Аналоги наркотичних засобів і психотропних речовин.
4. Етапи проведення аналізу – загальна схема.
5. Характеристики аналітичного методу.
6. Точність результатів вимірювань.
7. Повторюваність результатів вимірювання.
8. Межа детектування і межа виявлення.
9. Особливості відбору проб різного агрегатного стану.
10. Основні операції пробопідготовки.
11. Схема газового хроматографа та принцип його дії.
12. Якісний та кількісний аналіз.
13. Статистична обробка результатів аналізу.

Шкала оцінювання, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси (за останні 5 років; переважно підручники, посібники і под.; важливо подавати і видання самого викладача).

1. Мельник В.І., Сидоренко О.В. Судово-хімічні методи дослідження наркотичних засобів. — Харків: Право, 2019.
2. UNODC. Recommended methods for the identification and analysis of cannabis and cannabis products. — Vienna: United Nations Office on Drugs and Crime, 2020.
3. EMCDDA. Handbook for chemical analysis of synthetic cannabinoids. — Lisbon: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2021.
4. Гончаренко С.М. Аналітична хімія: якісні та кількісні методи. — Київ: Вища школа, 2018.
5. Sisco, E., et al. Forensic applications of mass spectrometry in drug analysis. — Journal of Forensic Sciences, 2021.